

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษา เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนประถมศึกษาศึกษาทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าเพื่อวิเคราะห์หลักการของทฤษฎีสำหรับนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และศึกษาเอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบของจิตสาธารณะและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจิตสาธารณะเพื่อกำหนดกรอบเนื้อหาของหลักสูตร เป็นการวิจัยครั้งที่ 1 (Research 1 หรือ R1) จากนั้นผู้วิจัยนำหลักการของหลักสูตรและกรอบเนื้อหาของหลักสูตรที่ได้จากการวิจัยครั้งที่ 1 มาจัดทำหลักสูตรฉบับร่าง นำหลักสูตรฉบับร่างไปหาคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วนำผลที่สรุปจากผู้เชี่ยวชาญมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง เป็นการพัฒนาครั้งที่ 1 (Development 1 หรือ D1) จากนั้นนำหลักสูตรฉบับร่างไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผลการใช้หลักสูตรฉบับร่างเป็นการวิจัยครั้งที่ 2 (Research 2 หรือ R2) จากนั้นนำข้อสรุปจากการนำหลักสูตรไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายมาปรับปรุงหลักสูตรอีกครั้งเพื่อให้ได้หลักสูตรฉบับสมบูรณ์เป็นการพัฒนาครั้งที่ 2 (Development 2 หรือ D2) แสดงขั้นตอนการวิจัยเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 (R1) การวิจัยเพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นในการร่างหลักสูตร

ขั้นที่ 2 (D1) การพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง

ขั้นที่ 3 (R2) การวิจัยเพื่อทดลองใช้หลักสูตรฉบับร่าง

ขั้นที่ 4 (D2) การพัฒนาหลักสูตรฉบับสมบูรณ์

ขั้นที่ 1 (R1) การวิจัยเพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นในการร่างหลักสูตร

ขั้นนี้เป็นการวิจัยครั้งที่ 1 (D1) ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายในการกำหนดหลักการของหลักสูตร และจุดหมายของหลักสูตร โดยมีการดำเนินงานดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนประถมศึกษา โดยจัดทำแบบสอบถาม เรื่องสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนประถมศึกษา ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ตรวจสอบความตรงของข้อคำถาม และให้ข้อเสนอแนะแล้วปรับปรุงให้เหมาะสม แล้วส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน ขอความร่วมมือให้มอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะในโรงเรียนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โรงเรียนละ 1 ฉบับ จำนวน 40 ฉบับ ได้รับการตอบกลับจำนวน 29 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 72.50 มีกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะที่โรงเรียนจัดจำนวน 76 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 100 พบว่า

1.1.1 ระยะเวลาที่จัดกิจกรรม มีดังนี้

- 1) จัดในโอกาสวันสำคัญ ได้แก่ วันแม่แห่งชาติ วันพ่อแห่งชาติ วันราษสตุดี วันสถาปนาลูกเสือไทย วันกิจกรรม 5 ส วันงดสูบบุหรี่โลก (ร้อยละ 35.42)
- 2) จัดเป็นกิจวัตรประจำ ได้แก่ ทุกวันหลังเคารพธงชาติ, สัปดาห์ละครั้ง (ร้อยละ 64.58)

1.1.2 กิจกรรมที่จัด มีดังนี้

- 1) กิจกรรมทำความสะอาด ดูแลบริเวณโรงเรียน, ชุมชน และวัด เช่น เก็บขยะ กวาดสนาม รดน้ำต้นไม้ (ร้อยละ 60.53)
- 2) กิจกรรมบริการหรืออำนวยความสะดวกในโรงเรียน ได้แก่ ช่วยแม่ครัวทำอาหารกลางวัน ตักอาหารกลางวัน ดูแลการรับประทานอาหารกลางวัน ล้างภาชนะอาหาร เป็นจรรยาหน้าโรงเรียน ตรวจการแต่งกายนักเรียน ดูแลการเข้าแถวและเดินแถว จัดอุปกรณ์ในห้องเรียน ยกกระเบาะนม เปลี่ยนถังน้ำดื่ม ยกอาหารให้ครู (ร้อยละ 27.63)
- 3) กิจกรรมทำงานบ้าน (ร้อยละ 5.26)
- 4) กิจกรรมรณรงค์หรือเชิญชวนในโอกาสต่างๆ ได้แก่ รณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การเชิญชวนให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง (ร้อยละ 3.95)

5) กิจกรรมบริจาค ได้แก่ ทำกระทงจำหน่ายรายได้มอบให้วัด และชุมชน ทำบุญในวันพระ (ร้อยละ 2.63)

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า โรงเรียนประถมศึกษาจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโดยจัดเป็นกิจวัตรประจำวัน (ร้อยละ 64.58) และในโอกาสวันสำคัญต่างๆ(ร้อยละ 35.42) กิจกรรมที่จัดเรียงตามลำดับมากไปหาน้อย มีดังนี้ กิจกรรมทำความสะอาดโรงเรียน ชุมชนและวัด (ร้อยละ 60.53) กิจกรรมบริการ หรืออำนวยความสะดวกในโรงเรียน (ร้อยละ 27.63) กิจกรรมช่วยงานบ้าน (5.26) กิจกรรมรณรงค์หรือเชิญชวนในโอกาสต่างๆ (ร้อยละ 3.95) และกิจกรรมบริจาค (ร้อยละ 2.63)

จากผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน ประถมศึกษาเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนทำในลักษณะกิจวัตร ทั้งที่เป็นกิจวัตรประจำวัน ประจำสัปดาห์ หรือประจำวันสำคัญ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมทำความสะอาด ดูแลบริเวณโรงเรียน, ชุมชน และวัด หรือไม่ก็เป็นกิจกรรมบริการหรืออำนวยความสะดวกในโรงเรียน ซึ่งกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนทำล้วนเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

1.2 ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าเพื่อวิเคราะห์หลักการของทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่า สำหรับนำไปใช้ในการออกแบบหลักสูตร ได้หลักการของทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่า ดังนี้

1.2.1 เป้าหมายของการจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี ความรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมให้สังคมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

1.2.2 ภาระงานที่ให้ผู้เรียนแก้ปัญหาเป็นภาระงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและเป็นงานที่ทำทลายความสามารถของผู้เรียน

1.2.3 เนื้อหาที่อยู่ในหลักสูตร เป็นความรู้ที่จำเป็นสำหรับใช้ในการแก้ปัญหาตามภาระงานที่ผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นหาเนื้อหาด้วยตนเองภายใต้แนวความคิดการจัดการเรียนรู้โดยนักเรียนเป็นนักวิจัย (students as researchers)

1.2.4 การจัดการเรียนการสอนต้องให้ผู้เรียนค้นคว้าความรู้ที่จำเป็นโดยสรุปข้อความรู้ด้วยตนเองตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory)และค้นหาวิธีการแก้ปัญหาใหม่ ๆ ตามทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสต์ (Constructionist Theory)

1.2.5 การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนพิจารณาจากความสามารถในการแก้ปัญหาและหลักฐานเชิงประจักษ์ที่แสดงให้เห็นว่าสังคมหลังการแก้ปัญหาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

1.3 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบของจิตสาธารณะ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจิตสาธารณะ เพื่อวิเคราะห์สาระเกี่ยวกับจิตสาธารณะสำหรับใช้ในการออกแบบหลักสูตร ซึ่งวิเคราะห์องค์ประกอบของจิตสาธารณะ ได้ดังนี้

1.3.1 ด้านการรู้ความสำคัญของจิตสาธารณะ เกี่ยวกับจิตสาธารณะทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

1.3.2 ด้านการรู้ความต้องการสาธารณประโยชน์ของส่วนรวม เป็นการรู้ปัญหาของส่วนรวมที่ต้องการได้รับการแก้ไข

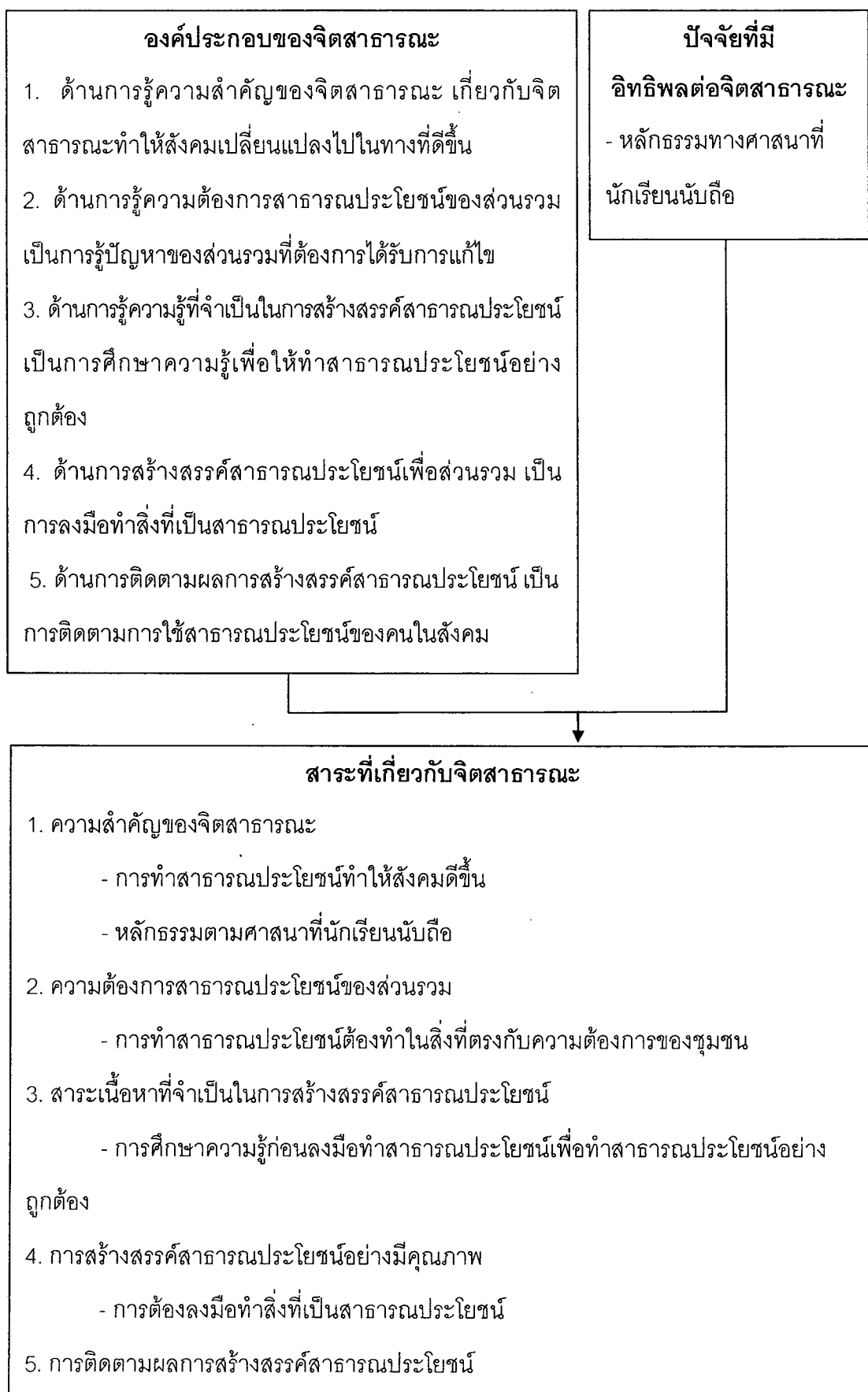
1.3.3 ด้านการรู้ความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ เป็นการศึกษาความรู้เพื่อให้ทำสาธารณประโยชน์อย่างถูกต้อง

1.3.4 ด้านการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์เพื่อส่วนรวม เป็นการลงมือทำสิ่งที่เป็นสาธารณประโยชน์

1.3.5 ด้านการติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ เป็นการติดตามการใช้สาธารณประโยชน์ของคนในสังคม

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจิตสาธารณะ สรุปได้ว่าการเสริมสร้างจิตสาธารณะให้กับนักเรียนประถมศึกษาต้องให้หลักกรรมตามศาสนาที่นักเรียนนับถือมาให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยจะช่วยให้ นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องความสำคัญของจิตสาธารณะได้ สำหรับหลักกรรมทางศาสนาพุทธที่เกี่ยวกับจิตสาธารณะ ได้แก่ พรหมวิหาร 4 และ สังคหวัตถุ 4 ซึ่งหลักกรรมทางศาสนาที่นักเรียนนับถือนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหาจากองค์ประกอบของจิตสาธารณะเรื่องความสำคัญของจิตสาธารณะ จึงควรกำหนดเป็นสาระย่อยที่ปรากฏอยู่ในเรื่องความสำคัญของจิตสาธารณะ การกำหนดสาระเกี่ยวกับจิตสาธารณะ แสดงได้ดังภาพดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2 การกำหนดสาระเกี่ยวกับจิตสาธารณะ

ขั้นที่ 2 (D1) การพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง

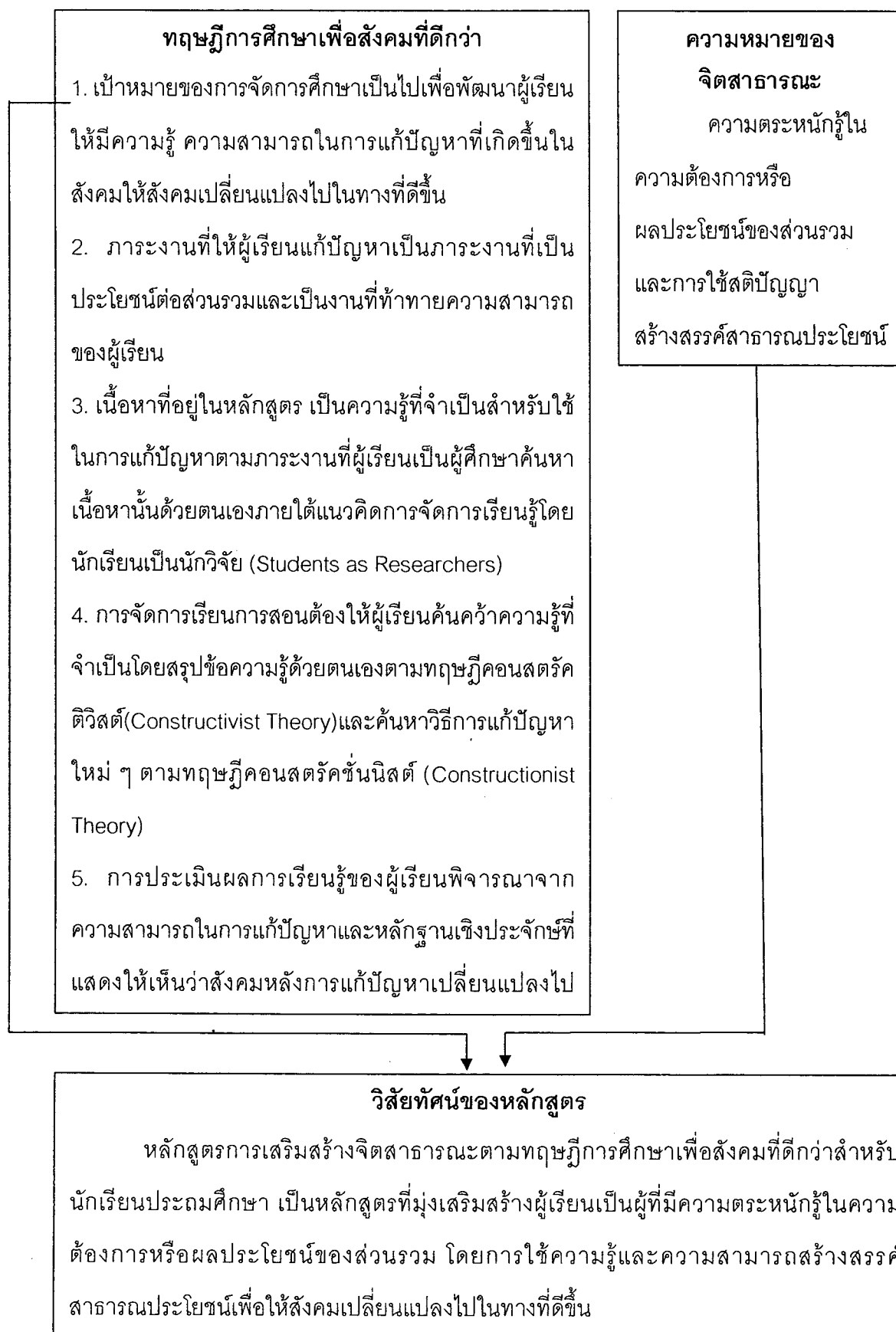
ขั้นตอนนี้เป็นการพัฒนาครั้งที่ 1 (D1) ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษาฉบับร่าง ผู้วิจัยพัฒนาหลักสูตรโดยจัดทำเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เอกสารหลักสูตรประกอบด้วย วิสัยทัศน์ของหลักสูตร หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ โครงสร้างเวลา แนวการจัดการเรียนรู้ แนวการวัดและประเมินผล และสื่อและแหล่งการเรียนรู้ สำหรับเอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผน มีการดำเนินการดังนี้

2.1 จัดทำเอกสารหลักสูตร

2.1.1 กำหนดวิสัยทัศน์ของหลักสูตร

ผู้วิจัยกำหนดวิสัยทัศน์ของหลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยวิเคราะห์จากหลักการของทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าข้อ 1 ร่วมกับความหมายของจิตสาธารณะ ได้วิสัยทัศน์ของหลักสูตรแสดงดังภาพต่อไปนี้

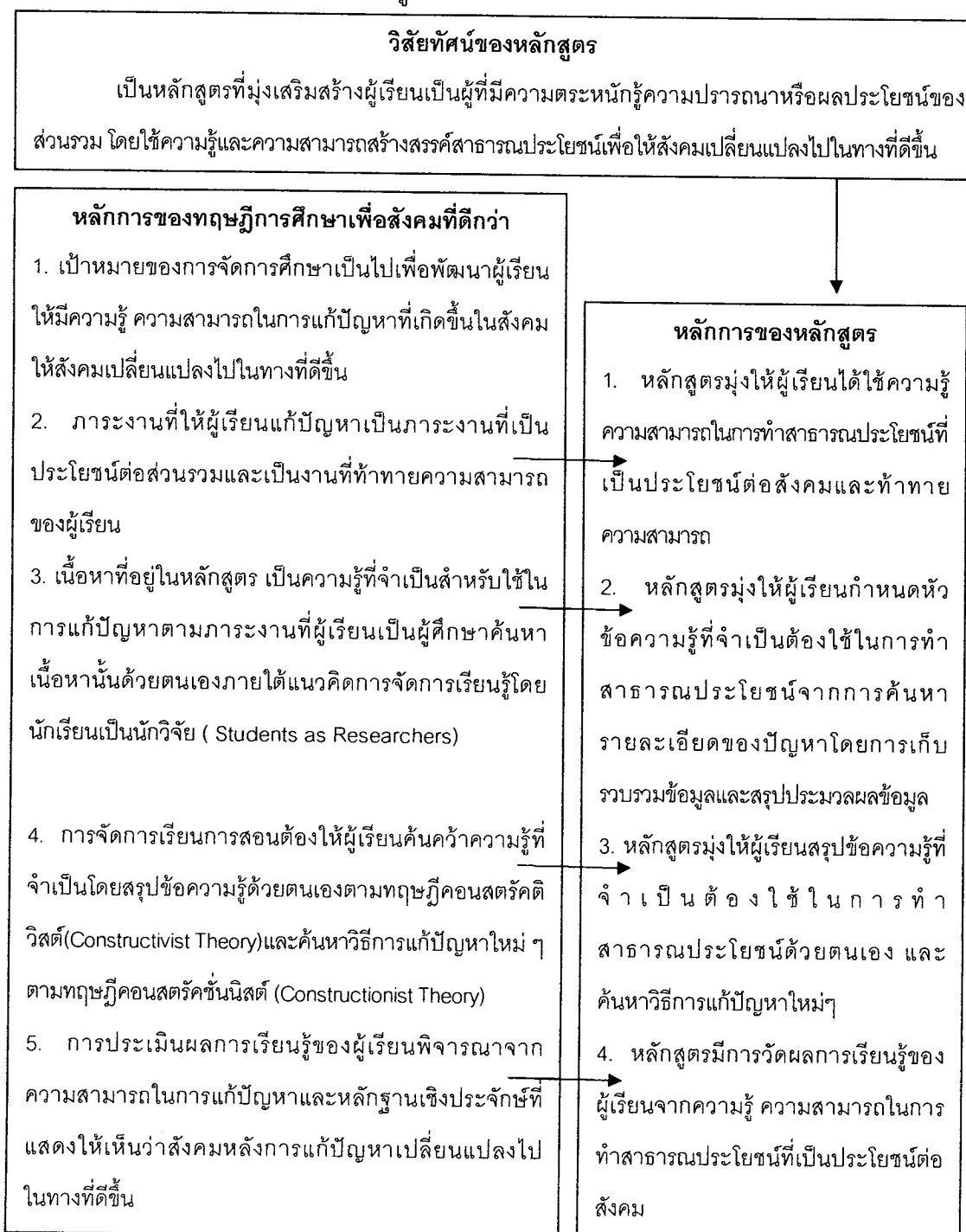
ภาพที่ 3 การกำหนดวิสัยทัศน์ของหลักสูตร

2.1.2 กำหนดหลักการของหลักสูตร

ผู้วิจัยกำหนดหลักการของหลักสูตรโดยวิเคราะห์จากหลักการของทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าข้อ 2 – 5 ร่วมกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตร ได้หลักการของหลักสูตร แสดงได้ดังภาพต่อไปนี้

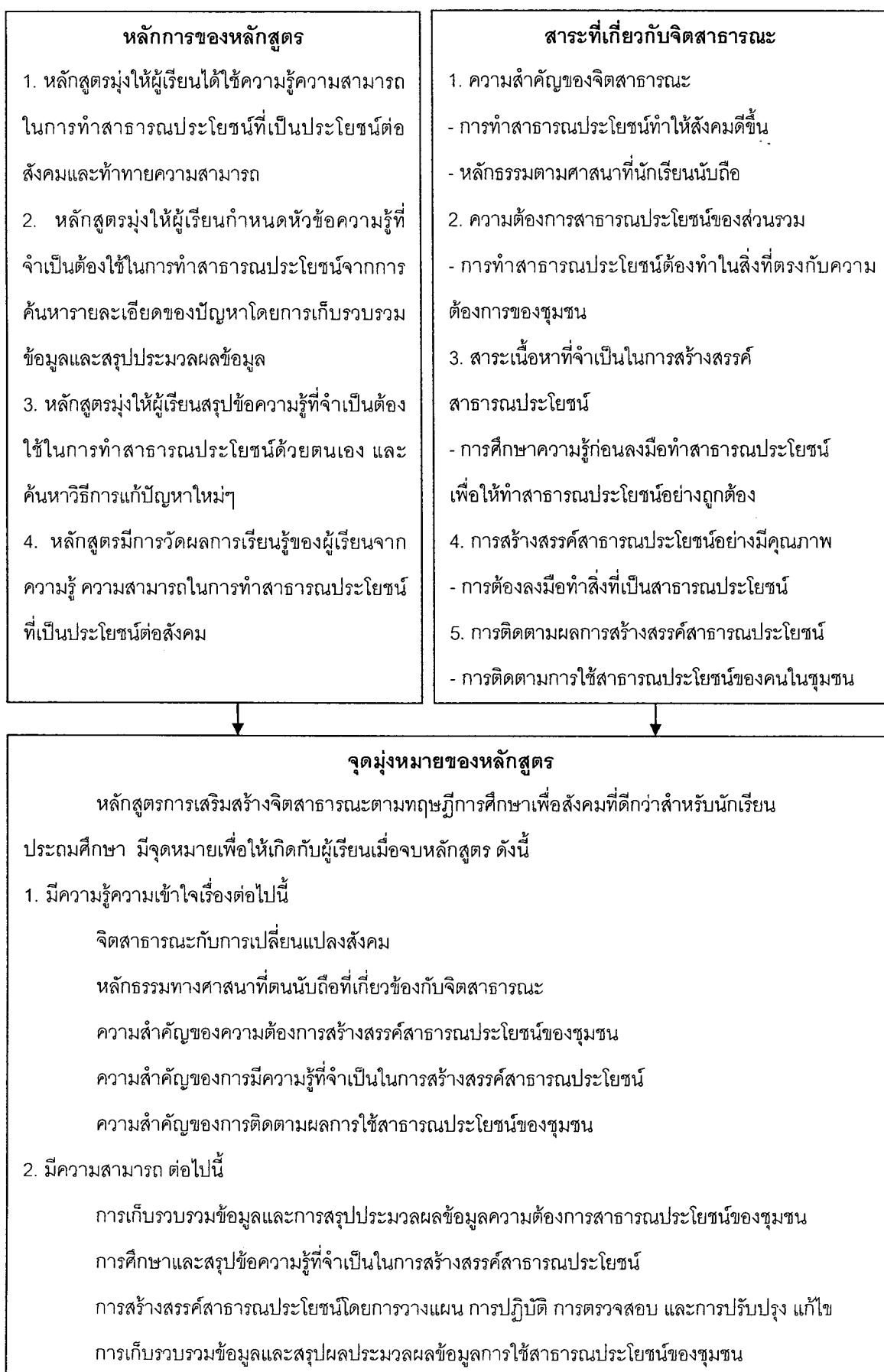
ภาพที่ 4 การกำหนดหลักการของหลักสูตร

2.1.3 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ผู้วิจัยวิเคราะห์หลักการของหลักสูตร ร่วมกับสาระที่เกี่ยวกับจิตสาธารณะ เพื่อ กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาตามหลักสูตรซึ่งผู้เรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจตามสาระที่เกี่ยวกับจิตสาธารณะ อีกทั้งต้องมีความสามารถในการแก้ปัญหาของ ส่วนรวมตามหลักการของหลักสูตรด้วย การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แสดงได้ดังภาพ ต่อไปนี้

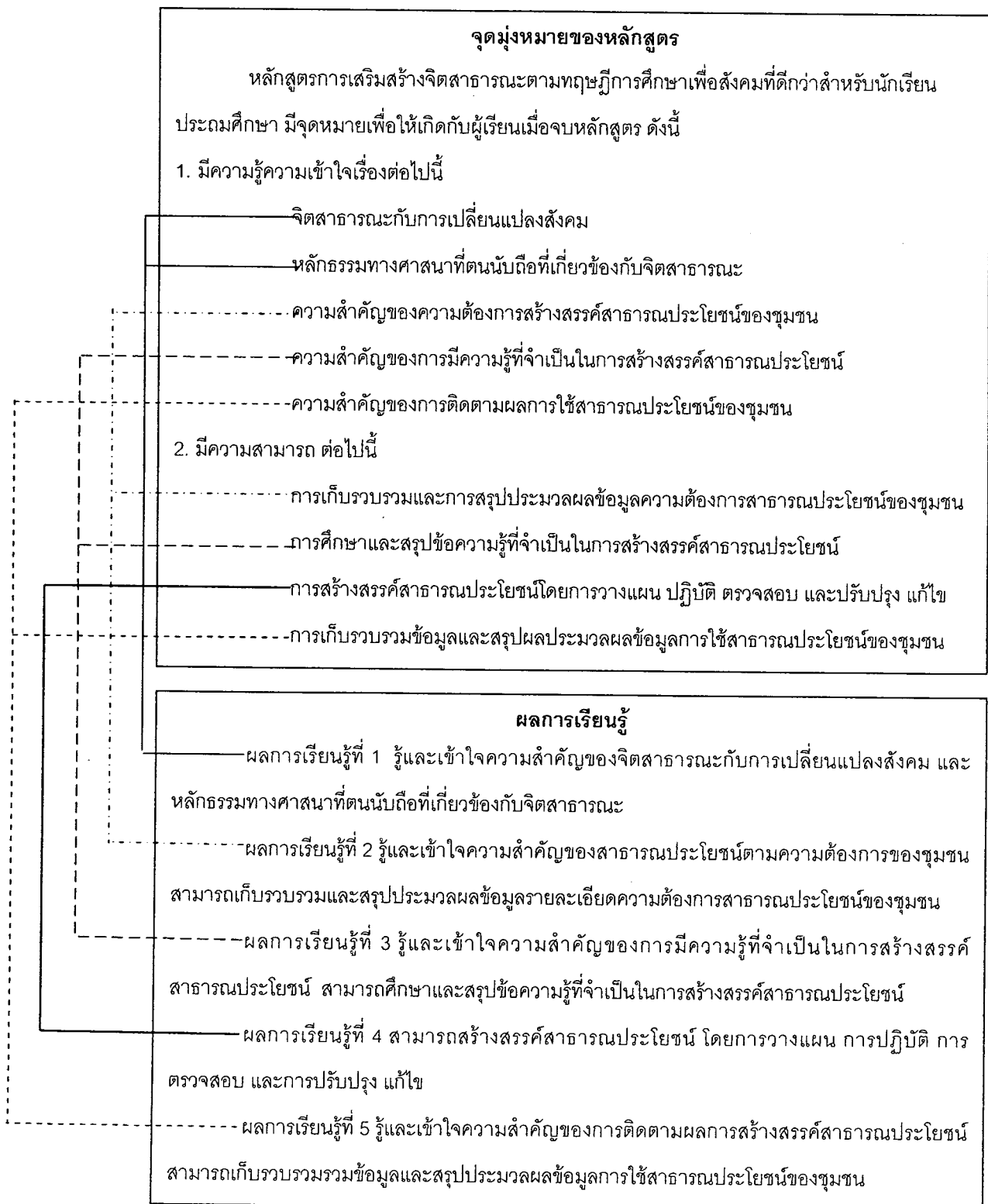
ภาพที่ 5 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.1.4 การกำหนดผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นการระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ แสดงดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 5 การกำหนดผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดของผลการเรียนรู้ได้ดังนี้

ผลการเรียนรู้ที่ 1 รู้และเข้าใจความสำคัญของจิตสาธารณะกับการเปลี่ยนแปลงสังคม และหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

1.1 อธิบายความสำคัญของจิตสาธารณะกับการเปลี่ยนแปลงสังคม

1.2 อธิบายหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

ผลการเรียนรู้ที่ 2 รู้และเข้าใจความสำคัญของความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชน สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปประมวลผลข้อมูลรายละเอียดสาธารณประโยชน์ที่ชุมชนต้องการ

2.1 อธิบายความสำคัญของความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชน

2.2 สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปประมวลผลข้อมูลรายละเอียดสาธารณประโยชน์ที่ชุมชนต้องการ

ผลการเรียนรู้ที่ 3 รู้และเข้าใจความสำคัญของการมีความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ สามารถศึกษาและสรุปข้อความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

3.1 อธิบายความสำคัญของการมีความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

3.2 สามารถศึกษาและสรุปข้อความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

ผลการเรียนรู้ที่ 4 สามารถสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์โดยการวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุง แก้ไข

4.1 สามารถวางแผนสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

4.2 สามารถลงมือสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

4.3 สามารถตรวจสอบผลงานการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

4.4 สามารถปรับปรุง แก้ไขผลงานการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

ผลการเรียนรู้ที่ 5 รู้และเข้าใจความสำคัญของการติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ สามารถเก็บรวบรวมรวมข้อมูลและสรุปประมวลผลข้อมูลการใช้สาธารณประโยชน์ของชุมชน

5.1 อธิบายความสำคัญของการติดตามผลการสร้างสรรค์
 สาธารณประโยชน์

5.2 สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปประมวลผลข้อมูลการใช้
 สาธารณประโยชน์ของชุมชน

2.1.5 กำหนดสาระการเรียนรู้

ผู้วิจัยกำหนดสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้เพื่อใช้เป็น
 เนื้อหาสำหรับการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้มีดังนี้

สาระการเรียนรู้ที่ 1 ความสำคัญของจิตสาธารณะ

1.1 จิตสาธารณะกับการเปลี่ยนแปลงสังคม

1.2 หลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

สาระการเรียนรู้ที่ 2 ความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชน

2.1 ความสำคัญของความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชน

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล และการสรุปประมวลผลข้อมูลรายละเอียด

สาธารณประโยชน์ที่ชุมชนต้องการ

สาระการเรียนรู้ที่ 3 ความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์

สาธารณประโยชน์

3.1 ความสำคัญของการมีความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

3.2 วิธีการศึกษาและสรุปข้อความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

สาระการเรียนรู้ที่ 4 การสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

4.1 การวางแผนการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

4.2 การลงมือสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

4.3 การตรวจสอบผลงานการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

4.4 การปรับปรุง แก้ไข ผลงานการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

สาระการเรียนรู้ที่ 5 การติดตามผลการสร้างสรรค์

สาธารณประโยชน์

5.1 ความสำคัญของการติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปประมวลผลข้อมูลการใช้
 สาธารณประโยชน์ของชุมชน

2.1.6 กำหนดหน่วยการเรียนรู้

ผู้วิจัยกำหนดหน่วยการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์ผลการ
 เรียนรู้ กับสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกัน ได้หน่วยการเรียนรู้จำนวน 5 หน่วย แต่ละหน่วยการ
 เรียนรู้ประกอบด้วย คำอธิบายรายหน่วย เวลาเรียน มาตรฐาน/ตัวชี้วัด และสาระ/สาระการเรียนรู้
 ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความสำคัญของจิตสาธารณะ

คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้

ศึกษา อภิปราย นำเสนอความคิดเรื่องความสำคัญของจิตสาธารณะกับ
 การเปลี่ยนแปลงสังคม และหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

สาระสำคัญ

คนที่มีจิตสาธารณะเป็นผู้ที่ทำสาธารณประโยชน์โดยใช้สติปัญญา ส่งผล
 ให้สังคมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

ศาสนาทุกศาสนามีหลักธรรมที่มุ่งให้คนเป็นคนดี ทุกศาสนามีหลักธรรม
 ที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ เช่น ศาสนาพุทธมีหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 และพรหมวิหาร 4 ที่สอนให้
 นี้ถึงผู้อื่นและส่วนรวม และแสดงออกโดยการทำสาธารณประโยชน์

เวลาเรียน 8 ชั่วโมง

ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
<p>ผลการเรียนรู้ที่ 1 รู้และเข้าใจความสำคัญของจิตสาธารณะกับการเปลี่ยนแปลงสังคม และหลักกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ</p> <p>1.1 อธิบายความสำคัญของจิตสาธารณะกับการเปลี่ยนแปลงสังคม</p> <p>1.2 อธิบายหลักกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ</p>	<p>สาระการเรียนรู้ที่1 ความสำคัญของจิตสาธารณะ</p> <p>1.1 จิตสาธารณะกับการเปลี่ยนแปลงสังคม</p> <p>1.2 หลักกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ</p>

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สาธารณประโยชน์ที่ชุมชนต้องการ

คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้

ศึกษา อภิปราย นำเสนอความคิดเรื่องความสำคัญของความต้องการสาธารณประโยชน์ที่ชุมชนต้องการ เก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียดสาธารณประโยชน์ที่ชุมชนต้องการด้วยการสอบถาม และสัมภาษณ์ และสรุปประมวลผลข้อมูล

สาระสำคัญ

การทำสาธารณประโยชน์จำเป็นจะต้องรู้ความต้องการของชุมชน เพื่อให้สาธารณประโยชน์ที่ทำนั้นเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างแท้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียดความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชน ทำได้โดยการสอบถามหรือสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน แล้วนำข้อมูลมาสรุปประมวลผล

เวลาเรียน 8 ชั่วโมง

ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
<p>ผลการเรียนรู้ที่ 2 รู้และเข้าใจความสำคัญของความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชน สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปประมวลผล ข้อมูลรายละเอียดสาธารณประโยชน์ที่ชุมชนต้องการ</p> <p>2.1 อธิบายความสำคัญของความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชน</p> <p>2.2 สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปประมวลผลข้อมูลรายละเอียดสาธารณประโยชน์ที่ชุมชนต้องการ</p>	<p>สาระการเรียนรู้ที่ 2 ความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชน</p> <p>2.1 ความสำคัญของการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ตามความต้องการของชุมชน</p> <p>2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล และการสรุปประมวลผลข้อมูลรายละเอียดสาธารณประโยชน์ที่ชุมชนต้องการ</p>

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้

ศึกษา อภิปราย นำเสนอความคิดเรื่องความสำคัญของการรู้ความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ ศึกษา สรุปข้อความรู้ และนำเสนอข้อความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

สาระสำคัญ

การทำสาธารณประโยชน์ให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ดำเนินการต้องมีความรู้ในสิ่งที่ทำ เพื่อผลของการกระทำเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมตามที่ต้องการ หากดำเนินการโดยไม่มีความรู้ หรือไม่ถูกต้อง จะส่งผลเสียทั้งต่อตนเอง และส่วนรวม

การศึกษาข้อความรู้ที่จำเป็นทำได้โดยการอ่านเอกสาร ตำรา จากแหล่งต่างๆที่น่าเชื่อถือ แล้วสรุปสาระให้ครบถ้วนและถูกต้อง

เวลาเรียน 8 ชั่วโมง

ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
<p>ผลการเรียนรู้ที่ 3 รู้และเข้าใจความสำคัญของการมีความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ สามารถศึกษาและสรุปข้อความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์</p> <p>3.1 อธิบายความสำคัญของการมีความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์</p> <p>3.2 สามารถศึกษาและสรุปข้อความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์</p>	<p>สาระการเรียนรู้ที่ 3 ความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์</p> <p>3.1 ความสำคัญของการมีความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์</p> <p>3.2 วิธีการศึกษาและสรุปข้อความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์</p>

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้

สร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ โดยการวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุง แก้ไข

สาระสำคัญ

การทำสาธารณประโยชน์ต้องใช้เวลา ทรัพยากร และแรงงานที่มีอยู่อย่างมีคุณภาพ โดยใช้กระบวนการพัฒนาคุณภาพงาน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุง แก้ไข

เวลาเรียน 24 ชั่วโมง

ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
<p>ผลการเรียนรู้ที่ 4 สามารถสร้างสรรค์ สาธารณประโยชน์โดยการวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุง แก้ไข</p> <p>4.1 สามารถวางแผนสร้างสรรค์ สาธารณประโยชน์</p> <p>4.2 สามารถปฏิบัติการสร้างสรรค สาธารณประโยชน์</p> <p>4.3 สามารถตรวจสอบผลงานการสร้างสรรค สาธารณประโยชน์</p> <p>4.4 สามารถปรับปรุง แก้ไขผลงานการ สร้างสรรคสาธารณประโยชน์</p>	<p>สาระการเรียนรู้ที่ 4 การสร้างสรรค์ สาธารณประโยชน์</p> <p>4.1 การวางแผนการสร้างสรรค สาธารณประโยชน์</p> <p>4.2 การปฏิบัติการสร้างสรรค สาธารณประโยชน์</p> <p>4.3 การตรวจสอบผลงานการสร้างสรรค สาธารณประโยชน์</p> <p>4.4 การปรับปรุง แก้ไข ผลงานการสร้างสรรค สาธารณประโยชน์</p>

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การติดตามผลการสร้างสรรค์ สาธารณประโยชน์

คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้

ศึกษา อภิปราย นำเสนอความคิดเรื่องความสำคัญของการติดตามผล
 การสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ เก็บรวบรวมข้อมูลการใช้สาธารณประโยชน์ของชุมชนด้วยการ
 สังเกต และสรุปประมวลผลข้อมูล

สาระสำคัญ

สาธารณประโยชน์จะมีประโยชน์ต่อชุมชนเมื่อคนในชุมชนมาใช้
 ประโยชน์จากสาธารณประโยชน์นั้น ดังนั้นหลังจากทำสาธารณประโยชน์แล้วต้องสังเกตการใช้
 สาธารณประโยชน์ของคนในชุมชนด้วย

การเก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียดการใช้สาธารณประโยชน์ของคนใน
 ชุมชน ทำได้โดยการสังเกตการใช้สาธารณประโยชน์ที่ทำไว้ แล้วนำข้อมูลมาสรุปประมวลผล

เวลา 16 ชั่วโมง

ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
<p>ผลการเรียนรู้ที่ 5 รู้และเข้าใจความสำคัญของการติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ ใช้การสังเกตเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปประมวลผลข้อมูลผลการสาธารณประโยชน์</p> <p>5.1 อธิบายความสำคัญของการติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์</p> <p>5.2 สามารถใช้การสังเกตเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปประมวลผลข้อมูลการใช้สาธารณประโยชน์ของชุมชน</p>	<p>สาระการเรียนรู้ที่ 5 การติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์</p> <p>5.1 ความสำคัญของการติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์</p> <p>5.2 การใช้การสังเกตเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปประมวลผลข้อมูลการใช้สาธารณประโยชน์ของชุมชน</p>

2.1.7 กำหนดโครงสร้างเวลา

ผู้วิจัยกำหนดโครงสร้างเวลา โดยวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้เพื่อจัดสรรเวลาที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนรู้ ได้โครงสร้างเวลาดังนี้

หลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษา เป็นหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมที่กำหนดให้เรียนทั้งในเวลาเรียน และนอกเวลาเรียน ใช้เวลาทั้งหมด 64 ชั่วโมง แบ่งเป็น 3 ช่วงดังนี้

ช่วงที่ 1 จัดการเรียนรู้ในเวลาเรียน จำนวน 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง เป็นการจัดการเรียนรู้ 3 หน่วย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความสำคัญของจิตสาธารณะ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

ช่วงที่ 2 จัดการเรียนรู้นอกเวลาเรียน จำนวน 6 วัน วันละ 4 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง เป็นการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

ช่วงที่ 3 จัดการเรียนรู้ในเวลาเรียน จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง เป็นการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

2.1.8 กำหนดแนวการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยกำหนดแนวการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากหน่วยการเรียนรู้ ได้แนวการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

หลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่า สำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1: ความสำคัญของจิตสาธารณะ

ศึกษา อภิปราย และนำเสนอความคิดเรื่องความสำคัญของจิตสาธารณะกับการเปลี่ยนแปลงสังคม และหลักธรรมทางศาสนาที่สนับสนุนเกี่ยวกับจิตสาธารณะโดยใช้ข่าว เหตุการณ์ เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2: รู้ความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชน

ศึกษา อภิปราย และนำเสนอความคิดเรื่องการสร้างสรรคสาธารณประโยชน์ตามความต้องการของชุมชนโดยใช้ข่าว เหตุการณ์ เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง ศึกษาวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสอบถามและสัมภาษณ์ และการสรุปประมวลผลข้อมูล ปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสอบถามและการสัมภาษณ์ และสรุปประมวลผลข้อมูล สาธารณประโยชน์ที่ชุมชนต้องการนำเสนอข้อมูลสาธารณประโยชน์ที่ชุมชนต้องการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3: มีความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

ศึกษา อภิปราย และนำเสนอความคิดเรื่องการสร้างสรรคสาธารณประโยชน์อย่างผู้มีปัญญาโดยใช้ข่าว เหตุการณ์ เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง ศึกษาวิธีการศึกษา และสรุปข้อความรู้ปฏิบัติการศึกษา สรุปข้อความรู้และนำเสนอความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4: การสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

ปฏิบัติการวางแผนการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ ปฏิบัติการลงมือ
สร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ ปฏิบัติการตรวจสอบสาธารณประโยชน์ และปฏิบัติการปรับปรุง
แก้ไข สาธารณประโยชน์ให้มีคุณภาพ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5: การติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

ศึกษา อภิปราย และนำเสนอความคิดเรื่อง การติดตามผลการสร้างสรรค์
สาธารณประโยชน์โดยใช้ข่าว เหตุการณ์ เรื่องราวที่เกี่ยวข้อง ศึกษาวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย
การสังเกต และการสรุปประมวลผลข้อมูล ปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตและสรุป
ประมวลผลข้อมูลผลการใช้สาธารณประโยชน์ของชุมชน นำเสนอข้อมูลผลการใช้
สาธารณประโยชน์ของชุมชน

2.1.9 กำหนดแนวการวัดและประเมินผล

ผู้วิจัยกำหนดแนวการวัดและประเมินผลแต่ละหน่วยการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง
ด้านความรู้ความเข้าใจและด้านความสามารถตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ ได้แนวการวัด
และประเมินผล ดังนี้

- 1) วัดและประเมินผลความรู้ความเข้าใจตามองค์ประกอบของจิต
สาธารณะ โดยการทดสอบ
- 2) วัดและประเมินความสามารถตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ โดย
การสังเกตและประเมินความสามารถ

2.1.10 กำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้

ผู้วิจัยกำหนดสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้จัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากหน่วยการ
เรียนรู้ ได้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ดังนี้

- 1) พื้นที่ที่ใช้เป็นสาธารณประโยชน์ของชุมชน
- 2) อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์
- 3) ข่าว เหตุการณ์ เรื่องราวเกี่ยวกับความสำคัญของจิตสาธารณะกับ
การเปลี่ยนแปลงสังคม

- 4) ข่าว เหตุการณ์ เรื่องราวเกี่ยวกับหลักธรรมทางศาสนาที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ
- 5) ข่าว เหตุการณ์ เรื่องราวเกี่ยวกับความสำคัญของการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ตามความต้องการของชุมชน
- 6) ข่าว เหตุการณ์ เรื่องราวเกี่ยวกับความสำคัญของการรู้ความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์
- 7) ข่าว เหตุการณ์ เรื่องราวเกี่ยวกับความสำคัญของการติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์
- 8) หนังสือ เอกสาร ตำรา หรือเว็บไซต์ที่มีความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์

2.2 จัดทำเอกสารหลักสูตร

ผู้วิจัยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้ สาระและสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล มีแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ชั่วโมงที่	หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	เวลาเรียน (ช.ม.)
1-8	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความสำคัญของ จิตสาธารณะ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 จิตสาธารณะกับการเปลี่ยนแปลงสังคม	4
		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 หลักธรรมทางศาสนาที่เกี่ยวข้องกับ จิตสาธารณะ	4
9-16	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ความต้องการ สาธารณประโยชน์ ของชุมชน	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ตามความ ต้องการของชุมชน	2
		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ข้อมูลรายละเอียดสาธารณประโยชน์ตาม ความต้องการของชุมชน	6
17-24	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ความรู้ที่จำเป็นในการ สร้างสรรค์ สาธารณประโยชน์	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์อย่างผู้มี ปัญญา	2
		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การศึกษาความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์ สาธารณประโยชน์	6

ตารางที่ 1 (ต่อ) แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ชั่วโมงที่	หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	เวลาเรียน (ช.ม.)
25-48	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การสร้างสรรค์ สาธารณประโยชน์ อย่างมีคุณภาพ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 การวางแผนสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์	4
		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 การดำเนินการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์	16
		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 การมอบสาธารณประโยชน์ให้ชุมชน	4
49-64	หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การติดตามผลการ สร้างสรรค์ สาธารณประโยชน์	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 การดูแลรักษาสาธารณประโยชน์	6
		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 การติดตามผลการสร้างสรรค์ สาธารณประโยชน์	2
		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 ข้อมูลการใช้สาธารณประโยชน์ของชุมชน	8

2.3 ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร และเอกสารหลักสูตร

ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร และเอกสารหลักสูตรโดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบคุณภาพแล้วนำความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร (ภาคผนวก ค)

ขั้นที่ 3 (R2) การวิจัยเพื่อทดลองใช้หลักสูตรฉบับร่าง

ขั้นตอนนี้เป็นการวิจัยครั้งที่ 2 (D2) ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายในการค้นหาข้อมูลที่จะนำมาใช้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยนำหลักสูตรฉบับร่างไปทดลองใช้ มีการดำเนินงานดังนี้

3.1 จัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ชนิด ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ และแบบสังเกตและประเมินความสามารถ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.1.1 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ โดยมีขั้นตอนตามลำดับต่อไปนี้

1) กำหนดจุดประสงค์ของการสร้างแบบทดสอบ โดยเป็นแบบทดสอบสำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย สร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจตามเนื้อหาของหลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษา สำหรับใช้ทดสอบนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง

2) กำหนดกรอบเนื้อหาของแบบทดสอบ ดำเนินการดังนี้

2.1) ศึกษาเป้าหมายของหลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และเนื้อหาของหลักสูตร

2.2) ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบ

2.3) จัดทำตารางวิเคราะห์โครงสร้างของแบบทดสอบตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และสร้างข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก ตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ ได้แก่ ด้านการรู้ความสำคัญของจิตสาธารณะ ด้านการตระหนักรู้ความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชน ด้านการตระหนักรู้สาระเนื้อหาที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ และด้านการติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ จำนวนด้านละ 5 ข้อ รวม 20 ข้อ

2.4) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน โดยแต่ละข้อมีคะแนน 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน ตอบถูกได้ 1 คะแนน

3) ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ ดำเนินการดังนี้

3.1) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แล้วปรับปรุงแก้ไข (ภาคผนวก ก)

3.2) นำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนวัดลาดสนุ่น จำนวน 35 คน

3.3) นำผลที่ได้มาคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับตามวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบทดสอบความรู้มีค่าความเที่ยง 0.62 และวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบรายข้อได้ค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.23 - 0.76 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.21 - 0.67 จึงยอมรับได้ว่าแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจมีคุณภาพนำไปใช้ได้ (ภาคผนวก ข)

3.1.2 แบบสังเกตและประเมินความสามารถ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสังเกตและประเมินความสามารถ โดยมีขั้นตอนตามลำดับต่อไปนี้

1) กำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบสังเกตและประเมินความสามารถ เพื่อให้ประเมินความสามารถของนักเรียนในระหว่างการทดลอง

2) กำหนดกรอบความสามารถของแบบสังเกตและประเมินความสามารถ ดำเนินการดังนี้

2.1) ศึกษาความหมาย และแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ

2.2) ศึกษาหลักการ และวิธีสร้างแบบสังเกตและประเมินความสามารถ

2.3) จัดทำแบบสังเกตและประเมินความสามารถ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (Rating Scale) ตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ ได้แก่ ด้านการตระหนักรู้ความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชน จำนวน 2 ข้อ ด้านการตระหนักรู้สาระ

เนื้อหาที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ จำนวน 2 ข้อ ด้านการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ จำนวน 4 ข้อ และด้านการติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ จำนวน 2 ข้อ รวม 10 ข้อ

2.4) สร้างเกณฑ์การให้คะแนนครอบคลุมความสามารถที่กำหนดแบบรูปรีด (rubrics) โดยสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic score)

3) ตรวจสอบคุณภาพของแบบสังเกตและประเมินความสามารถ โดยนำแบบสังเกตและประเมินความสามารถให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แล้วปรับปรุงแก้ไข (ภาคผนวก ข)

3.2 กำหนดกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เกณฑ์การเลือกกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

3.2.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ศึกษาในโรงเรียนที่ยินดีให้ความร่วมมือในการทดลองใช้หลักสูตร และผู้ปกครองอนุญาตให้นักเรียนทำกิจกรรมสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ในวันหยุด

3.2.2 โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนที่มีพื้นที่สาธารณะที่ใช้เป็นสาธารณประโยชน์ และชุมชนยินดีให้ความร่วมมือ

3.2.3 หน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่สาธารณะในชุมชนอนุญาตให้นักเรียนเข้าสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ของชุมชน

จากเกณฑ์การเลือกกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว ได้กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 35 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 (นักเรียนเลื่อนชั้นเรียน เป็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) โรงเรียนวัดลาดสนุ่น สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษา เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้อำนวยการโรงเรียนยินดีจัดสรรเวลาสำหรับการทดลองใช้หลักสูตรโดยให้จัดการเรียนรู้ได้ในช่วงโมงชุมนุม ทุกวันศุกร์ เวลา 13.30-15.30 ผู้ปกครองของนักเรียนอนุญาตให้นักเรียนทำกิจกรรม

ได้ในวันเสาร์ตามที่ผู้วิจัยนัดหมาย โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนจามร-ลาดสนุ่น ซึ่งมีสนามเด็กเล่นของชุมชนที่อยู่ภายใต้การดูแลของเทศบาลตำบลคูคต จังหวัดปทุมธานีซึ่งนายกเทศมนตรีอนุญาตให้ใช้พื้นที่สนามเด็กเล่นเป็นแหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร

3.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทดลองใช้หลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยดำเนินการดังนี้

3.3.1 แบบแผนการทดลอง

การทดลองใช้หลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษา กับกลุ่มเป้าหมายใช้แบบแผนการวิจัย 2 แบบ คือ

1) ศึกษากลุ่มเดียวก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) ใช้ในการศึกษาความรู้ความเข้าใจตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะก่อนเรียน และหลังการเรียนรู้ 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความสำคัญของจิตสาธารณะ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ มีแบบแผนการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 2 แบบแผนการวิจัย ศึกษากลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง

การทดสอบก่อนการทดลอง	ตัวแปรจัดกระทำ	การทดสอบหลังการทดลอง
T ₁	X	T ₂

T₁ หมายถึง ทดสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องจิตสาธารณะกับการเปลี่ยนแปลงสังคม หลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ ความสำคัญของความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชน ความสำคัญของการมีความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ และความสำคัญของการติดตามผลการใช้สาธารณประโยชน์ของชุมชน ก่อนการทดลองใช้หลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

X หมายถึง ทดลองใช้หลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตาม
ทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

T₂ หมายถึง ทดสอบความรู้ความเข้าใจ หลังการทดลองใช้
หลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียน
ประถมศึกษา

2) ศึกษากลุ่มเดียวหลังการทดลอง (One Group Posttest Only Design) ใช้ในการศึกษาความสามารถตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะหลังการเรียนรู้ 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์อย่างมีคุณภาพ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ มีแบบแผนการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 3 แบบแผนการวิจัย ศึกษากลุ่มเดียววัดหลังการทดลอง

ตัวแปรจัดกระทำ	การทดสอบหลังการทดลอง
X	O

X หมายถึง ทดลองใช้หลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตาม
ทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

O หมายถึง สังเกตและการประเมินความสามารถในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลและสรุปผลประมวลผลข้อมูลรายละเอียดความต้องการสาธารณประโยชน์ของ
ชุมชน การศึกษาและสรุปข้อความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ การปรับปรุง
สาธารณประโยชน์ และการเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผลประมวลผลข้อมูลการใช้
สาธารณประโยชน์ของชุมชน หลังการทดลองใช้หลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎี
การศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

3.3.2 การนำหลักสูตรไปทดลองใช้

ผู้วิจัยนำหลักสูตรไปทดลองใช้ มีการดำเนินการดังนี้

1) วัดความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมายก่อนการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ

2) จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรซึ่งกำหนดให้เรียนทั้งในเวลาเรียน และนอกเวลาเรียน ใช้เวลาทั้งหมด 64 ชั่วโมง แบ่งเป็น 3 ช่วง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1) จัดการเรียนรู้ช่วงที่ 1 ใช้เวลาในเวลาเรียน จำนวน 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง เป็นการจัดการเรียนรู้ 3 หน่วย ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความสำคัญของจิตสาธารณะ หลังการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยทดสอบความรู้ความเข้าใจด้านความรู้ความสำคัญของจิตสาธารณะของนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชน ผู้วิจัยสังเกตและประเมินความสามารถของนักเรียนจากผลงานการเก็บรวบรวมข้อมูล และการสรุปประมวลผลข้อมูลของนักเรียน โดยใช้แบบสังเกตและประเมินความสามารถ และหลังการจัดการเรียนรู้ทดสอบความรู้ความเข้าใจด้านความรู้ความต้องการสาธารณประโยชน์ของชุมชนของนักเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ ผู้วิจัยสังเกตและประเมินความสามารถของนักเรียนจากผลงานการสรุปข้อความรู้ของนักเรียน โดยใช้แบบสังเกตและประเมินความสามารถ และหลังการจัดการเรียนรู้ทดสอบความรู้ความเข้าใจด้านมีความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ ของนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ

2.2) จัดการเรียนรู้ช่วงที่ 2 ใช้เวลานอกเวลาเรียน จำนวน 6 วัน วันละ 4 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง เป็นการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์อย่างมีคุณภาพ ผู้วิจัยสังเกตและประเมินความสามารถของนักเรียนจากผลงานการวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุง แก้วสาธารณประโยชน์ โดยใช้แบบสังเกตและประเมินความสามารถ

2.3) จัดการเรียนรู้ช่วงที่ 3 ใช้เวลาในเวลาเรียน จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง เป็นการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ ผู้วิจัยสังเกตและประเมินความสามารถของนักเรียน จากผลงานการเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้สาธารณประโยชน์ของชุมชน และการสรุปประมวลผล ข้อมูล โดยใช้แบบสังเกตและประเมินความสามารถ และหลังการจัดการเรียนรู้ทดสอบความรู้ ความเข้าใจด้านติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ ของนักเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัด ความรู้ความเข้าใจ

3.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล 2 ส่วน ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ความเข้าใจ ตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนโดยใช้การทดสอบที (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

1.2) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถ ตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 โดยใช้การทดสอบที (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยพิจารณาจากข้อความจาก แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่ผู้วิจัยเป็นผู้บันทึกหลังการสอน และแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนที่นักเรียนบันทึกหลังการเรียน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผลการนำ หลักสูตรไปทดลองใช้

ขั้นที่ 4 (D2) การพัฒนาหลักสูตรฉบับสมบูรณ์

ขั้นตอนนี้เป็นการพัฒนาครั้งที่ 2 (D2) ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาหลักสูตรการ เสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับ

สมบูรณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้ในขั้นที่ 3 มาใช้ปรับปรุงรายละเอียดในเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนี้

4.1 เขียนแนวการจัดการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ให้สะท้อนกิจกรรมการเรียนรู้

4.2 กิจกรรมการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ควรเพิ่มเรื่องการฝึกการสอบถามหรือสัมภาษณ์โดยให้นักเรียนฝึกสอบถามหรือสัมภาษณ์ครู เพื่อน หรือบุคคลในโรงเรียนก่อนออกไปสอบถามหรือสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน เพื่อให้นักเรียนมีความมั่นใจและสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้สมบูรณ์

4.3 กิจกรรมการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้สาธารณประโยชน์ของสมาชิกในชุมชนควรเพิ่มการสอบถามหรือสัมภาษณ์ด้วยไม่เพียงใช้การสังเกตเท่านั้น

4.4 ปรับโครงสร้างเวลาเรียน ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สาธารณประโยชน์ที่ชุมชนต้องการ 10 ชั่วโมง

การเก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการสาธารณประโยชน์ในชุมชนควรให้นักเรียนได้สอบถามหรือสัมภาษณ์สมาชิกในชุมชน 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง จากเดิมที่กำหนดให้สอบถามหรือสัมภาษณ์เพียง 1 ครั้ง เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเพียงครั้งเดียวนักเรียนได้ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ จึงควรให้นักเรียนได้อภิปรายร่วมกันถึงปัญหาและอุปสรรค แล้วเก็บข้อมูลเพิ่มเติมอีกครั้ง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ความรู้ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ 10 ชั่วโมง

การศึกษาความรู้ที่จำเป็นนักเรียนต้องอ่านเนื้อหาจากเอกสาร ตำรา นักเรียนต้องการเวลาในการทำความเข้าใจ แล้วสรุปข้อความรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ ในเวลา 6 ชั่วโมง นอกเวลา 6 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

การติดตามผลการสร้างสรรค์สาธารณประโยชน์ เป็นการให้นักเรียนสังเกตการใช้สาธารณประโยชน์ของคนในชุมชนจึงควรจัดเวลานอกเวลาเรียนให้นักเรียนได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วย